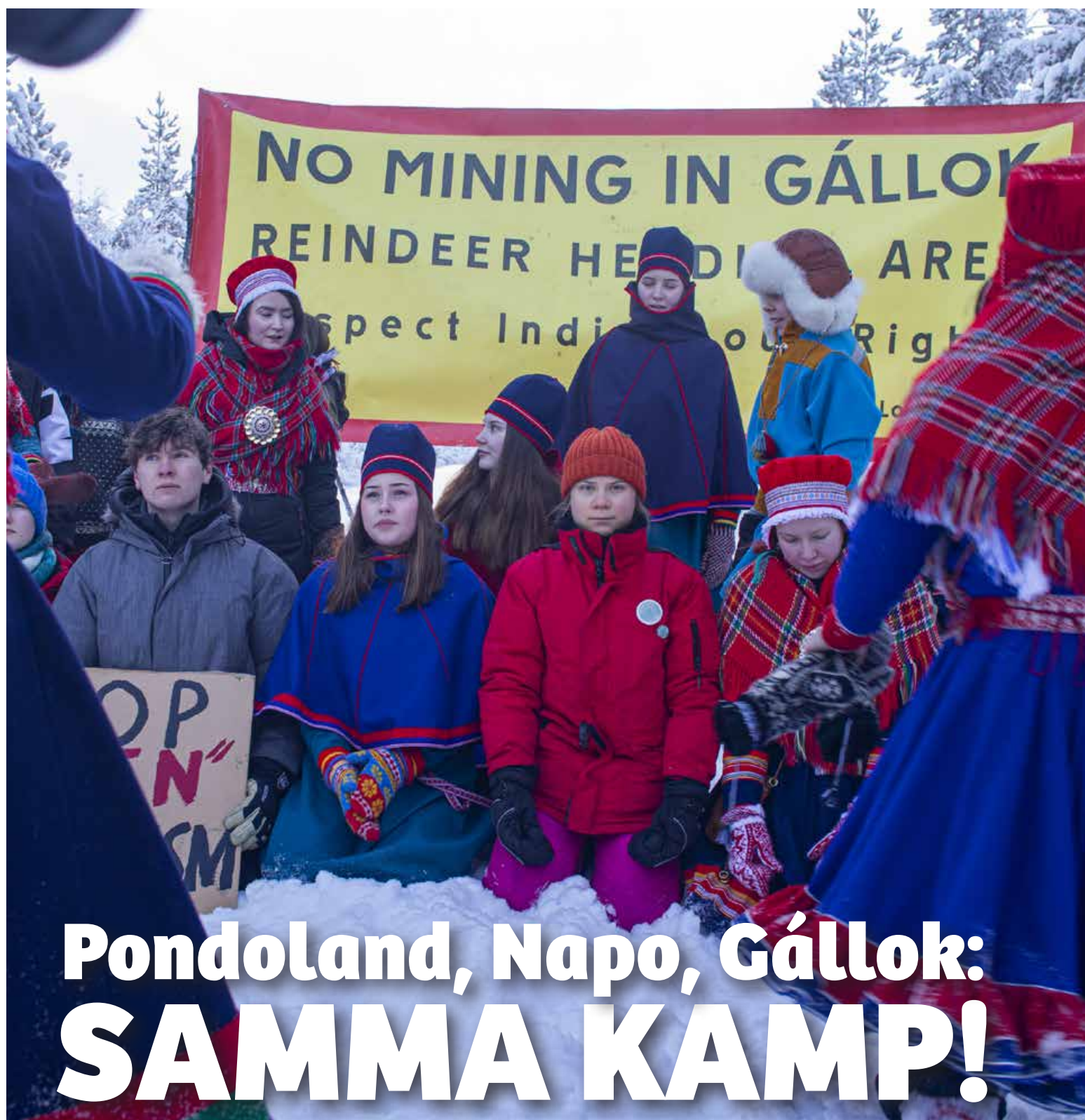

Kongress-special

Sid 2, 12 – 14, 16

Nummer 6 10 februari 2022

pris 15 kr SWISH 1 235 393 053

Pondoland, Napo, Gállok: SAMMA KAMP!

Många av världens regeringar ger grönt kort åt utvinning av mineraler, olja och gas för kortsiktig profit. Urfolksrätt, mark, vatten och klimat försvinner i ett moln av gruudamm. Men överallt reser sig de berörda människorna. Tillsammans med miljö- och klimataktivister kräver de sin rätt till en hållbar framtid. Internationalen har pratat med lokala gruvmotståndare.

SID 8 - 11

GÖTEBORG: Nytt nätverk mot utförsäljningar Sid 4

KLIMATSMART: Hon bygger AC utan el Sid 5

MALI: Vad gör de svenska militärerna där? Sid 6

Lyssna på polisen, satsa på skolan!

De kriminella gängens krig mot varandra ser ut att fortsätta utan slut och redan under januari i år har 7 personer skjutits ihjäl i Sverige, vilket är den högsta januari-siffran sedan polisen började föra månadsstatistik. Men medan de politiska partierna tävlar med varandra om att förespråka hårdare tag och mer pengar till polisen, vill polisledningen själv att

politikerna ska satsa mer resurser på skola och socialtjänst.

”Vi tror ju också att det är viktigt att man gör en mobilisering när det gäller de myndigheter som har ansvar för att jobba med unga, på motsvarande sätt som man har gjort med poli-

Johan Olsson.
FOTO: SÄPO

sen och andra brottsbekämpande myndigheter. Det är bara om man gör båda de sakerna samtidigt som vi kommer att vända den här oerhört negativa trenden”, säger Johan Olsson, biträdande rikspolischef och chef för polisens nationella operativa avdel-

ning, i en intervju med Sveriges Radio.

Så lyssna på polisen, politiker, och ge mer pengar och resurser till socialtjänsten och skolorna för att hjälpa ungdomar på glid och ge dem en framtidstro, innan de hamnar i de kriminellas nätverk.

Per Leander

Viktigt vägval för V

LEDAREN # 6 2022

- ▶ V letar ny roll men riskerar malas ned i realpolitiken
- ▶ Viktigt vad som menas med nya Socialdemokraterna
- ▶ Kan hitta rätt om debatten lever och vägvalen prövas

När Nooshi Dadgostar förra året satte ner foten i frågan om marknadshyror och därmed fällde januariavtalets regering väckte det både entusiastiskt stöd och ökande opinionssiffror för Vänsterpartiet. Januariavtalets nederlag på denna viktiga punkt berättade något som vi ständigt måste ha i åtanke; det går att driva vänsterpolitik även i tider som dessa. V åtnjuter idag höga förtroendesiffror och har fått tusentals nya medlemmar just på grund av att man på kritiska punkter vågat markera distans från Socialdemokraternas och Centerpartiets nyliberala kurs. Att våga vägra nyliberal strypgreppspolitik lönar sig för vänstern. Men ännu viktigare; det säger att en annan ordning är möjlig – att politik kan handla om mer än budgetdisciplin och gradvisa försämringar.

I SvD (7/2) resonerar den nya ekonomipolitiska talespersonen Ali Esbati om Vänsterpartiets ändrade kurs; ”Vi måste vara ännu mer tydliga med att vi inte ska utforma politik utifrån att den ska dra Socialdemokraterna i vänsterarmen”. Detta innebär, utvecklar Esbati, att V siktar på att bryta det finanspolitiska ramverket, på att bedriva en aktiv industripolitik för att kunna rusta upp eftersatta delar av Sveriges infrastruktur och på att ta initiativet för att driva igenom den nödvändiga gröna omställ-

ningen från marknaden till politiken. Det låter lovande, men när vi ser den nya politiken in action är det svårt att känna samma entusiasm.

När V:s nya ”industrisatsning” lanseras i verkligheten illustreras den av en kringresande Nooshi i hjälm som hyllar svenska industriframgångar och internationella konkurrensförmåga. Av en partiledning som beslutar bifall för Cementas fortsatta (om än temporära) rätt att bryta kalk på Gotland. Att göra sig oberoende av en svag socialdemokrati är en sak, desto svårare är det att spela en oberoende roll gentemot ett starkt kapital. Då blev signalen från V att i valet mellan förändring och business as usual kommer grön klimatpolitik i skarpt läge åsidosatts till förmån för industrins behov.

Att överge rollen som vänsterkritisk röst från åskådarplats och istället våga smutsa ned händerna kräver politisk klarsyn av ett slag vi inte ännu sett verkligt prov på. När V allt oftare målar upp sig själv som de

nya Socialdemokraterna måste följdfrågan ställas om vad som då åsyftas. Att utmana och på sikt ersätta Socialdemokratin som det stora rörelsepartiet för de breda löntagarskikten är en modig målsättning som inte får handla om att kopiera historiska lösningar. Socialdemokratin hade sin guldålder i en tid då det fanns ett historiskt ojämförbart reformutrymme – och ändå har vi hamnat där vi är idag. Inte heller kan det handla om att göra sig till bästa vänner med LO-byråkratin. Det har om inte annat den senaste tidens LO-utspel visat. Att våga spela högt i regeringsförhandlingar kan ge exponering och ökat väljarstöd, men att sälja ut kärnfrågor för att jämka sin politik skulle vara ett säkert recept för politisk irrelevans längre fram. Det så kallade Overton-fönstret – det vill säga utrymmet i det breda samhället för vad som anses politiskt möjligt och trovärdigt att föra fram – är idag oerhört smalt. De programmatiska skillnaderna mellan regeringsalternativen har förmodligen aldrig varit mindre.

Att försöka klämma sig in där utan att själv bli en del av den utslätade smeten är en utmaning.

Vänsterpartiets ledning kämpar med uppgiften att ta sig ur två positioner: Den ena som Socialdemokraternas ”dörrmatta” och den andra som godhjärtade men verklighetsfrånvända idealister. Det är verkligen ingen lätt uppgift att simultant framstå pragmatiska och trovärdiga och samtidigt vara oppositionella nog att faktiskt utgöra just ett alternativ. Men skall man smutsa ned händerna måste man också kunna visa på verkliga framgångar – och då måste man slå vakt om sin oppositionella kärna. Att helgens kongress röstade mot ledningens klimatpolitiska inriktning visar att debatten lever och att vi kan vänta fler viktiga strider de kommande åren. Så länge frågorna hålls levande lever också hoppet om att V:s nyorientering kan leda till något kvalitativt nytt i svensk politik. ■

Mount Everest smälter

Den 2000 år gamla glaciären South Col i närheten av Mount Everests topp har sjunkit ihop i snabb takt de senaste tre decennierna, visar en ny studie som presenteras i tidskriften *Nature*. Det oroande fyndet går i linje med tidigare forskning som har visat att Himalayas glaciärer smälter allt snabbare

till följd av klimatförändringarna. South Col har förlorat omkring 55 meter i tjocklek de senaste 25 åren. Om smältprocessen fortsätter i samma hastighet kommer South Col ”sannolikt att försvinna inom några få decennier”, säger Paul Mayewski, ansvarig för studien. **PL**

FOTO: TIRTHAKANJI

Pensionspusslet

Medan fattigpensionärer med typ 8000 kronor i garantipension nu i bästa fall kan få en tusenlapp extra i månaden om Vänsterpartiets krav för att släppa fram Magdalena Andersson som statsminister blir verklighet, har Magdalena Andersson själv från och med i år höjt sin statsministerlön med 4 000 kronor till 184 000 kronor i månaden. Det är ungefär dubbelt så mycket som en fattigpensionär får ut på ett helt år.

PL

Styrs svensk klimatpolitik av bilindustrins lobbyister?

FOTO: ANDREAS BÖSTEDT/PIKABAY

Elbil ger ingen klimatnytta jämfört med bibränslen menar Åke Paulsson.

I klimatdebatten hörs det som om att Sveriges koldioxidmålsättning står och faller med utfasningen av den fordonsflotta som har förbränningsmotorer. Notera att de utdikade våtmarkerna släpper ut mera koldioxid än Sveriges personbilstrafik. Det är dags för politikerna att nyktra till. Det menar Åke Paulsson

Nu spekuleras om att försäljningen av bränslefordon kommer att upphöra om så där fem år. En elbil kräver 70 procent mera fossil energi än en dito bränslebil vid tillverkningen och behöver köras fem tusen mil extra för att kompensera den fossila tillverkningsenergin om elbilen drivs med fossilfri el. Det medför att ett utbyte till elbilar *inte* kommer att göra någon omedelbar miljönytta. Det kan nog ta ett decennium innan miljönyttan uppstår. Minst.

Och dessutom tävlar politiska partier om vem som bjuder mest för att snabbt skrota fullt fungerande bränslebil.

Om man jämför med bensin och dieselbilar som drivs med 100 procent biobränslen uppstår aldrig någon miljönytta med elbilar.

Nu har politikerna ställt till det med att först höja skatten på fossila bränslen under parollen "grön skatteväxling" och gett sken av att den ökade beskatt-

Opinion

ningen ska användas för gröna investeringar. Det har inte skett. Pengarna har använts för att sänka skatter för de mera besuttna genom att finansiera avskaffandet av värnskatten och sedan dess har 15 miljarder slussats över som ett resultat av januariöverenskommelsen.

När bränslepriserna nu ökar igen som en konsekvens av att andelen biobränslen ökar känner sig gemene man sviken. Ska priserna öka för att man lojalt ställt upp för miljön? Ska priserna öka för att bränslet är mindre skadligt? Det är politikerna roll att gynna det som är bra och missgynna det som är dåligt och inte tvärtom.

Koldioxidutsläppen från fordonsflottan bör attackeras organiserat. I storstäder med kollektivtrafik ska den naturligt-

vis byggas ut och transporterna bli gratis. Det är helt fel att subventionera elbilar med 70 000 kronor då de allra flesta köps av välbesuttna storstadsbor som prestigefordon (tillsammans med SUV:ar). Dom pengarna behövs bättre till kollektivtrafiken. I storstäder med dålig luftmiljö kan det vara av nytta att ha elbil även om biobränslefordon sänker utsläppen med cirka 90 procent.

Vi andra som inte har tillgång till kollektivtrafik ska satsa på biobränslen i bilarna. Nu importeras 90 procent av biobränslena och på grund av marknadsmekanismer med ökad efterfrågan och begränsad tillgång går dessa priser upp. Sverige konsumeras 70 procent av världens tillgång av biodiesel (från USA och till stor del fritryolja). Det är ju inte hållbart.

Sverige "kan gott bli självförsörjande på biodrivmedel" konstaterade Kungliga Vetenskapsakademins Norrlandsutskott i en

rapport för ett decennium sedan. Sedan dess har inget hänt. Politikerna har bestämt att det ska bli elbil och biltillverkarna jublar. Klimatet jublar inte.

Biobränslen som skulle kunna tillverkas i Sverige beskattas som om det vore fossilt. Detta trots att en rad utredningar visar att biobränslen är konkurrenskraftiga gentemot fossila bränslen (som stadigt kommer att öka i pris på grund av sjunkande tillgång och ökade tillverkningskostnader).

För hundra år sedan satsade man ett fat olja i investeringar och drift och fick 100 fat i utbyte. Idag är relationen 1 till 10. När det inte lönar sig att försöka pumpa upp olja kan relationen ligga vid 1 till 3. Affärsrisken kan ses för hög.

En massiv satsning på inhemska biobränslen behövs för klimatets skull. Förutom att klimatet gynnas av det ökar också landets förmåga att hålla stånd mot marknadsekonomins berg och dalbana när det gäller tillgång och efterfrågan och prissättning. Det är nödvändigt att begränsa marknadsekonomins destruktiva framfart. Det tillsammans med ett REP avdrag (subvention för reparationer) på skatten (och avskaffa RUT och

ROT som bara subventionerar de redan relativt välbeställda) för att hålla fordonen i gång så länge som möjligt. Dessutom ett statligt fullt bidrag för att konvertera de fordon som behöver justeringar för att drivas med biobränslen är vad klimatet behöver. Det är så mycket fossil energi investerat i bilarna att de för miljön skall ska hållas i drift så länge som det är möjligt.

Politikerna behöver nyktra till och kapa banden med bilindustrins lobbyister och satsa helhjärtat på det som är bra för klimatet och miljön.

Det är nog på sin plats att politikerna ber befolkningen om ursäkt för sin misskötsel av landets resurser genom att justera bränslepriserna med minst 10 procent sänkning.

Nästa utmaning för politikerna är att säkerställa att en massiv satsning på biobränslen inte leder till att resurserna blir en vara som alla andra varor och att den som är beredd att betala högst får den. Dvs att den i första hand går på export. Exportera gärna ett överskott, men se till att det inte är landets invånare som får betala dubbelt för en miljö-satsning.

Åke Paulsson

Bonus till vårdanställda övertygar inte facket

Under två års tid har Region Stockholm presats hårt av pandemin. Nu har det borgerliga styret beslutat att det ska betalas ut en bonus till alla anställda på 10 000 kronor som tack för insatsen, samt fyra extra semesterdagar till vårdpersonalen. Omkring 43 000 anställda beräknas kvalificera sig för regionens bonus. Kostnaderna är beräknade till 656 miljoner kronor. Men från Vårdförbundets sida är man inte lika entusiastiska.

– Det är en fin gest och det finns ett signalvärde i det här, men vi skulle hellre se att pengarna hamnar i något mer beständigt, säger Emma Jonsson, ordförande i Vårdförbundets Stockholmsavdelning, till TT.

Som exempel nämner hon pengar i form av mera varaktiga lönepåslag, eller att pengarna används till att få äldre erfarna medarbetare att vilja stanna kvar för att motverka kompetenstapp. När det gäller de fyra extra lediga dagarna ställer sig Emma Jonsson frågande till hur de ska kunna nyttjas rent praktiskt. Ett av de stora problemen för vårdanställda har handlat om att de tvingats skjuta upp sin semester.

Många i handel tvingas till jobbet trots sjukdom

Under januari månad har rekordmånga blivit covid-sjuka i den nya smittsamma omkronvarianten. För många butiker och lager har det inneburit att en stor del av personalen varit hemma på grund av sjukdom, vabb eller karantän. Många företag har svårt att få ihop bemaningen och i vissa fall försöker arbetsgivare tvinga sjuka till jobbet, enligt Handelsanställdas fackförbund. Handels fackliga rådgivning har tagit emot massor av samtal från medlemmar som behöver råd och hjälp.

– Den största signalen vi fått är att många arbetsgivare försöker tvinga folk att komma till jobbet trots att de har sjuksymptom eller till och med bekräftad covid. Många berättar att chefer ifrågasätter sjukskrivningar eller vabb och kräver förstadagsintyg. Men även chefer som går till jobbet trots att de är sjuka är ett problem, säger Claes Larsson, chef för den fackliga rådgivningen. Han säger att rådgivningen får signaler om att detta leder till konflikter ute på arbetsplatserna. Anställda blir oroliga när sjuka personer är på plats och riskerar att sprida smitta.

"Debattera livshjälp istället för dödshjälp"

Debatten om dödshjälp borde också handla om rätten till livshjälp. Det menar organisationen Neuro, som samlar personer med neurologiska sjukdomar. När samhällets insatser brister och det saknas resurser till vård, då ökar också känslan av meningslöshet. Det i sin tur kan ge upphov till psykisk ohälsa vilket i förlängningen kan väcka en önskan om att få avsluta sitt liv. Det finns en mängd konkreta åtgärder för en jämlikare och rättvisare vård, som helt säkert skulle förbättra livskvaliteten för åtskilliga som i dag lider av sjukdom och funktionsnedsättningar, menar Neuro.

– Jag frågar mig om debatten om dödshjälp är liktydig med att vi accepterat att vården är ojämlig, orättvis och otillgänglig. Och att så många därför fokuserar på hur vi ska hjälpa folk att dö snarare än att kraftsamla för att vården och samhällets insatser ska bli så bra som möjligt. Nyckeln till att få fler att må bättre och styra fokus om vad debatten borde handla om går ut på att kartlägga var samhället brister, både på regional nivå såväl som kommunal nivå. När bristerna sedan rättas till kommer vi att få ett betydligt mer inkluderande samhälle där fler kan leva ett värdigt liv, säger Lise Lidbäck, förbundsordförande i Neuro, i ett pressmeddelande.

Lise Lidbäck.

FOTO: POSEDON

GÖTEBORG:

Hjällbo i Angered – ett av de bostadsområden som riskerar ombildning.

Nybildat nätverk vill motverka ombildningar

Nätverket Stoppa Ombildningarna bildades efter att kommunfullmäktige i Göteborg beslutat att ge de kommunala bostadsbolagen i uppgift att ombilda hyresfastigheter till bostadsrätter och de försöker nu att samla den opinion som finns mot ombildningarna.

I höstas beslutade kommunfullmäktige i Göteborg att de kommunala bostadsbolagen ska låta genomföra ombildningar av hyresrätter till bostadsrätter. Förslaget från de borgerliga partierna gick igenom efter att Sverigedemokraterna lagt ner sina röster.

Nu har Nätverket Stoppa ombildningarna startat för att opinionsbilda och mobilisera hyresgäster, och lanserades förra veckan genom en debattartikel i GöteborgDirekt.

– Kommunfullmäktige fattade ett rent ideologiskt beslut som inte har något med bostadspolitik att göra. Inte en enda ny lägenhet kommer att skapas. Istället kommer det att påverka hela staden till det sämre. Boende kommer ännu mer än idag att bli en fråga om pengar och dra isär

Lars Henriksson.

LÄS MER

Mer information om Nätverket Stoppa ombildningarna finns på facebook.com/natverket.stoppa.ombildningarna och www.stoppaombildningarna.se/

staden ytterligare, säger Lars Henriksson, en av nätverkets grundare, till Internationalen.

I debattartikeln pekar nätverket på att det råder "en skenande brist på hyresrätter med rimliga hyror" i Göteborg, men däremot inte brist på bostadsrätter. De menar också att en ombildning kan leda till höga kostnader för en nybildad förening som behöver bekosta omfattande renoveringar, vilket kan leda till att enskilda medlemmars ekonomi drabbas hårt.

– Vi har startat Nätverket Stoppa Ombildningarna för att sprida information om vad som gäller och vilka konsekvenserna blir men framför allt för stötta de hyresgäster som inte vill eller berättar Madeleine Holst, en

annan av nätverkets grundare, i ett pressmeddelande.

– Strategin är dubbel, utvecklar Lars Henriksson för Internationalen. Dels att delta i den allmänna debatten och dels att rikta oss direkt till hyresgäster i områden som utsätts för ombildningsförsök. I helgen delade vi ut vårt första flygblad på ett par sådana ställen. Vi pratade även med en del boende och vårt blad blev mycket väl mottaget. Vi fick reda på att det på sina håll finns individer som hoppas kunna göra klipp och därför försöker få med sina grannar på en ombildning. Vi har startat en Facebookgrupp för att gå kontakt med fler och gjort en hemsida där folk ska kunna hämta fakta och argument.

Rasmus Klockljug

Svensk fisk blir till kyckling och minkfoder

I Östersjön och Bottenhavet fiskas det slut på strömming och sill av stora trålare varnar både kustfiskare och Länsstyrelsen.

De småskaliga kustfiskarna i Bottenhavet, som sträcker sig från Åland till Örnkökdvik, larmar om total kollaps för strömmingen rapporterar SVT Gävleborg. Såväl kustfiskarna som länsstyrelsen anser att det storskaliga industrifiskandet har gjort strömmingen och sillen köns mogna tidigare. Dessutom växer fisken långsammare och har blivit allt magrare, vilket ses som tecken på ett stressat bestånd. Fiskekvoterna har höjts rejält i norr och sedan 70-talet har nästan all strömming och sill försvunnit från centrala och södra Östersjön.

Totalt består den storskaliga flottan av åtta stora trålare, varav den största får ta upp hela 6000

ton per år. Bara den kvoten är mer fyra gånger mer än vad alla kustfiskare får ta upp tillsammans. Sex av de stora trålarna tillhör fiskerier från Västkusten. De levererar åt en dansk anläggning som gör fiskolja och fiskmjöl, som går åt till foder för mink och kyckling-industrin samt till fiskodling världen över. Så istället för mat på tallriken blir alltså det mesta av fisken i vårt innanhav till djurfoder och enligt Havs- och Vattenmyndigheten går mer än 90 procent av den svenska fisken åt till just den danska fodernäringsen.

Periodvisa fiskestopp skulle enligt Kustfiskarna Bottenhavet och Länsstyrelsen vara nödvändiga.

Carl Åke Wallin är ordförande för Kustfiskarna Bottenhavet.

– Vi har skrivit till näringsdepartementet och Havs- och vattenmyndigheten men vi har inte fått något gehör, berättar Carl Åke Wallin, ordförande för Kustfiskarna Bottenhavet för SVT.

Tomas Jacobsson

Marwa Dabaieh kombinerar miljö och arkitektur i sin forskning och har tidigare bland annat arbetat med klimatneutralt byggande och då särskilt också tittat på temporära byggnader för flyktingar.

Marwa Dabaieh utvecklar nytt klimatvänligt kylsystem

FOTO: MONICA ZAKARIA

Kylsystem som drivs på el står redan idag för en mycket stor andel av den totala energikonsumtionen i varma klimat. Det kostar på, för både plånbok och miljö. Arkitekten och forskaren Marwa Dabaieh utvecklar nu ett klimatvänligt kylsystem.

Marwa Dabaieh, expert på hållbar och miljömedveten arkitektur, har testat sitt nya passiva kylsystem i Egypten där luftkonditionering är norm.

Luftkonditionering är mycket dock dyrt i både inköp och drift,

särskilt när det drivs på el. Många invånare i Egypten har inte råd och bor dessutom utanför elnätet.

Behovet av kylsystem kommer öka också i Sverige i takt med att värmeböljor blir vanligare.

Marwa Dabaiehs innovation bygger på passiv kylning med hjälp av traditionella lertrattarformar, som förbättrar bostädernas inomhustemperatur och sänker luftfuktigheten.

Genom att kombinera lertrattar, vatten och den naturliga kraften från sol och vind, är målet att sänka inomhustemperaturen med tio grader. I Sverige skulle det handla om att gå från 35 grader till 25 grader inomhus under en riktigt varm sommar dag. Hennes experimentella försök har hittills varit lovande. I en nyligen publicerad vetenskaplig artikel presenterar Marwa Dabaieh en sänkning av inomhustemperaturen med två grader vid försöken i Kairo. Sedan dess har hon uppnått en sänkning med sex grader.

Höga temperaturer inomhus är en hälsorisk som kan få allvarliga konsekvenser för både psykisk och fysisk hälsa. Det märktes också i Sverige våren och sommaren 2018 som var bland de varmaste i modern tid. Överdödligheten jämfört med tidigare somrar var det året 700 dödsfall, enligt Folkhälsomyndigheten. Även om det inte går att veta säkert vilka dödsfall som berodde på värmen var dödligheten som högst under de varmaste veckorna.

I somras såg flera europeiska länder en överdödlighet under den värmebölja som drabbade södra i Europa i somras. Grekland hade en överdödlighet på 1 400 personer under första veckan i augusti och då var ökad dödlighet på grund av corona undantaget. Även Frankrike hade 1 500 fler dödsfall samma vecka.

Höga temperaturer påverkar också fokus och koncentration vilket varken är bra för ekonomin eller samhället, menar Marwa Dabaieh. Luftkonditionering blir

som en naturlig konsekvens allt vanligare i svenska hus. Elpriset är dock en faktor också i Sverige. Under vintern har elpriserna varit rekordhöga i hela landet.

– Vissa personer, som pensionärer, arbetslösa och flyktingar, har inte råd med luftkonditionering då det är dyrt. Det innebär att dödligheten riskerar att öka när värmeböljorna blir vanligare i Sverige. Det är tragiskt att vi behandlar människor på detta sätt istället för att förbereda oss för allt högre temperaturer, säger Marwa Dabaieh.

Nästa steg är att fortsätta utvecklingen av det hållbara och passiva kylsystemet.

– Lera är inte dyrt vilket gör konstruktionens pris överkomligt. Men det är dyrt att utveckla metoden. Jag drivs av ren passion för detta, men behöver resurser för att ta piloten vidare. Nu hoppas jag på innovationsstöd för att kunna skala upp, säger Marwa Dabaieh.

Carmen Sandiego

Marwa Dabaieh utvecklar ett passivt kylsystem genom att kombinera lertrattar, vatten samt sol och vind.

F! kan komma att utesluta Schyman

Feministiskt initiativ partistyrrelse har inlett ett ärende om uteslutning mot tidigare partiledaren Gudrun Schyman. Hon är styrelseledamot i organisationen Klimatalliansen och förespråkar att den ska ombildas till ett parti och kandidera i riksdagsvalet i höst.

Samtidigt säger Schyman att hon vill fortsätta som kommunpolitiker för Feministiskt initiativ i Simrishamn.

Feministiskt initiativ tillåter dubbla partimedlemskap men inte att en medlem kandiderar i val eller är förtroendevald för ett annat parti, enligt en policy som partistyrrelsen, under Schymans partiledarskap, beslutade 2018.

Det är ännu inte klart när Feministiskt initiativs partistyrrelse kommer fatta beslut i ärendet.

– Detta är givetvis inget partistyrrelsen gör med glädje. Vi

hade önskat att Gudrun Schyman skulle kanalisera sitt engagemang för miljö- och klimatfrågor inom Feministiskt initiativ, exempelvis i vårt utskott för frågorna, säger partiets kommunikationsansvariga Karin Tenne- mar i ett pressmeddelande, och betonar även i en SVT-intervju att alla medlemmar ska behandlas lika.

Carmen Sandiego

På kvällen måndag 7 februari slog Skogsupproret upp ett läger på en planerad avverkningsplats för att stödja Muonio sameby i deras kamp mot sveaskog. Skogen är viktig för Muonio samebys renskötsel. När skövlingmaskinerna lovar aktivisterna från Skogsupproret att vara beredda att ställa sig mellan maskinerna och skogen, till stöd för samebyns långvariga motstånd.

FOTO: SKOGSUPPRORET

Den enorm arbetslösheten är en tickande bomb i Indien

Mer än tolv miljoner människor hade sökt de 35 000 tjänster som annonserats ut av det statliga indiska järnvägsbolaget. När den första gallringen presenterades ledde det till våldsamer och upplopp i flera delstater. Under flera dagar blockerade demonstranter järnvägsspår och tände eld på en järnvägsvagn, rapporterar Dagens Nyheter. Enligt analytiker ska protesterna i Bihar och Uttar Pradesh ses som en väckarklocka för Indiens politiker.

Den officiella arbetslösheten i Indien är åtta procent, den högsta nivån på nästan 50 år, och fortsätter att stiga. Dessutom har har tiotals miljoner människor som tidigare hankat sig fram som daglönare förlorat sin försörjningsmöjlighet under coronapandemin. Lönsamhetskrisen inom jordbruket har fördjupats vilket leder till att fattiga migranter från landsbygden fyller på storstädernas slumområden i jakt på försörjning. Samtidigt har många miljoner indier med universitetsutbildning svårt att hitta kvalificerade anställningar. Konkurrensen om de jobb som finns är stenhård.

Kampen om järnvägsjobben som ledde till våldsamma protester härom dagen inträffade bara några veckor före flera delstatsval, bland annat i Uttar Pradesh, som blir en värdemätare på premiärminister Narendra Modi. När han kom till makten 2014 lovade han att få fart på ekonomin, bland annat skulle utländska företag lockas att starta tillverkning i Indien, och skapa jobb till landets unga befolkning. 700 miljoner är under 25 år och arbetsmarknaden fylls på med en miljon människor i månaden. Så här långt har regeringen inte lyckats uppfylla målen att skapa de 10 miljoner nya arbetstillfällen som behövs varje år för att sysselsätta den unga generationen.

AU fördömer kuppväg

Afrikanska unionen (AU) fördömer den våg av statskupper som svept över kontinenten det senaste dryga året. Sedan slutet av 2020 har fyra kupper eller kupp försök drabbat kontinenten. Upproriska soldater som fängslar en president, tar kontroll över statsstyrda medier och sedan meddelar att de tagit över makten i landet. Det är ett mönster som upprepats flera gånger de senaste åren. Det startade med kupperna i Mali 2020 och 2021, följt av en i Guinea i september 2021. Så sent som i slutet av januari i år störtades presidenten i Burkina Faso, medan män beväpnade med automatvapen försökte genomföra en statskupp i Guinea-Bissau för några dagar sedan. Afrikanska unionen fördömde under ett toppmöte i Addis Abeba "vägen av icke-konstitutionella maktskiften" i de västafrikanska länderna samt i Sudan, rapporterar AFP.

Pakistan: Arbetare döda i olycka illegal gruva

Fyra människor har omkommit i en metangasexplosion i en gruva i Pakistan i helgen. Tre andra räddades från den delvis kollapsade gruvan i området Sra Ghazgai utanför staden Quetta. Explosionen inträffade tidigt på lördagen i gruvan där arbetet ska ha pågått utan tillstånd. Ingen person som äger eller som bedriver verksamhet i gruvan har kunnat hittas, uppger gruvinspektören Abdul Ghani. Gruvan undersöks under lördagen för att säkerställa att inga fler människor fanns där inne.

Varför finns svensk militär på plats i Mali?

- Sverige är inbegripet i ett traditionellt FN-uppdrag
- Men står även under direkt franskt kommando

Sedan 2013 har Sverige en militär närvaro i det vidsträckta västafrikanska landet Mali med 18,5 miljoner invånare. Det handlar om cirka 215 soldater i FN-styrkan MINUSMA. I början av förra året gick även Sverige med 150 soldater in i den av Frankrike ledda operationen Task Force Takuba. Dessutom deltar Sverige med åtta instruktörer som del av en EU-insats. Efter att den styrande militära juntan i Mali nyligen skjutit upp ett planerat val på fem års tid, och efter att denna junta även ingått ett avtal med det ryska säkerhetsföretaget Wagner, har det börjat att höjas ifrågasättande röster mot det svenska engagemanget i detta land. Och frågan är varför Sverige överhuvudtaget är militärt involverat i Mali?

Frankrike tog militär kontroll över Mali 1863. När sedan Europas kolonialmakter vid Berlinkongressen 1884 – 1885 med penna och linjal styckade upp Afrika mellan sig kom landet att ingå i den franska intressesfären. Den inhemska befolkningen utnyttjades i hög grad som tvångsrekryterad arbetskraft vid utvecklandet av risodlingen samt bomullsproduktionen och under de två världskrigen stupade mängder av malier i den franska krigsmaktens operationer. När Mali väl blev självständigt 1959 handlade det om ett av världens fattigaste länder. Det tål i sammanhanget att påminna om att det historiska riket Mali under 1200- och 1300-talet var Afrikas mäktigaste imperium; med enorma guldfyndigheter och med det sägenomspunna Timbuktu som såväl karavanhandels centrum som med sitt universitet något av ett bildningsmekka.

Efter den formella självständigheten 1959 har Mali förblivit ett i hög grad ekonomiskt underordnat land. Som ett mått på fattigdomen belägger Mali i FN-organet UNDP:s Human Development Index för 2020 plats 184 av 189 länder. Det som hände 2012, och kom att bli förspelet till FN-styrkans intervention året därefter, var att Mali

kastades ut i ett vittomfattande inbördeskrig, efter att gerillan MNLA, vars bas är den nomadiska folkgruppen tuaregerna i landets norra del, i mars kom att inleda en militär offensiv. Det var i efterdyningarna av den libyska diktatorn Khadaffis fall. Khadafi hade under lång tid stött MNLA och många tuareger tjänade som legosoldater under hans styre. I det kaos som uppstod efter diktatorns fall kom MNLA över mängder av vapen i grannlandet och många återvändande tuareger anslöt sig till gerillan.

Samtidigt skakades Malis statsapparat av inre motsättningar som ändade i en militärkupp. MNLA utnyttjade det rådande vakuemet och när gerillan 27 maj utropade den självständiga staten Azawad kontrollerade man halva Mali. Norra Mali hade dock också under flera år utgjort en drivbänk för radikala islamistiska krafter, som Ansar al-Din och Aqim, och i svallvågorna efter MNLA:s framgångar kom dessa att inleda väpnade strider mot tuaregernas gerilla. MNLA besegrades och när sommaren väl var över härskade istället islamisterna i halva Mali – med införandet av en sträng sharialagstiftning som följd.

TFT

■ I Ménaka finns specialförbandsinsatsen Task Force Takuba, men ingen svensk FN-trupp. Sverige bidrar med omkring 220 soldater och officerare till FN-insatsen Minusma, 150 till den multinationella specialförbandsinsatsen Task Force Takuba och 8 officerare till EU:s tränings- och utbildningsinsats EUTM Mali.

De västliga afrikanska staternas samarbetsorgan ECOWAS lyckades, efter att infört ekonomiska sanktioner mot Mali, tvinga bort juntan från makten. Därefter kom ECOWAS att intervensera med en egen militär styrka i Mali som – tillsammans med den inhemska armén – kunde driva bort islamisterna från såväl städerna som byarna, parallellt med att Frankrike genomförde egna operationer mot de islamistiska grupperna. Den 1 juli 2013 kom sedan ECOWAS styrka att integreras med FN:s nyinrättade fredsbevarande styrka (MINUSMA). MINUSMA finns kvar och i september 2021 bestod det av soldater från 63 olika länder. Under årens lopp har flera fredsavtal ingåtts mellan FN-styrkan och skilda inhemska krafter, dock ej

Kommentar

Anders Karlsson

islamister. Det vi därefter sett är enstaka attacker från islamistiska grupper mot FN-personal, samtidigt som dessa grupper skiftat sitt fokus från Mali till grannländerna Niger, Tchad och framför allt Burkina Faso. Strider mellan skilda inhemska krafter har dock fortgått i norra Mali.

För svenskt vidkommande är inte deltagandet i MINUSMA det iögonfallande. Sverige har under efterkrigstiden varit en aktör i en mängd olika FN-operationer av det slaget, som exempelvis Cypern, Libanon och Kongo. Det som däremot får oss att höja på ögonbrynen är det sedan förra året direkta deltagandet underordnat Frankrike i Task Force Takuba, tillsammans med ett antal NATO-länder. Mot bakgrund av Frankrikes primära intresse att slå vakt om sina gamla koloniala- och imperia-listiska försänkningar i Mali och Västafrika i stort: de flesta större företag i Mali har fransk aktiemajoritet, handeln med Mali kanaliseras ett stort överskott, Saharaöknen kan bli aktuell för omfattande solenergi projekt, Frankrike får sitt uran från gruvor i Niger, med mera. Vi har också tidigare sett ett liknande samarbete mellan Sverige och Frankrike i Tchad.

Saker kompliceras av att Mali sedan augusti 2020 återigen har en militärjunta vid makten. Den svenska regeringen har aviserat att man planerar att dra sig ur MINUSMA men det är så långt fram i tiden som efter första halvåret 2024. Regeringen har därtill signalerat att man vill trappa ner sina åtaganden och på sikt även dra sig ur Operation Force Takuba. I september 2021 utfärdade dock Sverige och Frankrike en avsiktsförklaring om gemensamma intressen i frågan om Mali.

Anders Karlsson

FOTO: FRANKIE FOUANT/HIN

Du krossade glastaket Magdalena, hjälp oss nu att krossa betongtaket!

Kära Magdalena,

vi vill passa på och önska dig och dina närmaste en god fortsättning på 2022.

De senaste två åren har för oss alla inneburit svåra påfrestningar med restriktioner, distansering och begränsningar. Men liksom tidigare i historien så har vi, det svenska folket, tillsammans klarat av även den här utmaningen. Som nation är vi på väg ut ur en av vår tids största pandemier.

Dessutom så har vi med dig krossat det omtalade "glastaket" och fått Sveriges första kvinnliga statsminister någonsin. Det tog sin tid, eftersom kvalificerade kvinnor även i dagens Sverige oftast bara når upp till en viss position inom en given struktur, men har svårt att komma över en specifik gräns, ett osynligt glastak, på grund av strukturell diskriminering.

Du undrar kanske vilka vi är och varför vi skickar detta brev?

Jo, vi är många. Vi är av alla åldrar, kön och religioner och du hittar oss på alla nivåer i det svenska samhället. Vi bor i lägenheter, radhus och villor. Vi bor i storstäder och på landsbygden. Men det vi alla har gemensamt är att vi är av afrikanskt ursprung.

Vi är lokförare, forskare, städare, poliser, läkare, vårdbiträden, projektledare, IT-människor, kulturarbetare, busschaufförer, arbetsgivare, barnmorskor, RUT-utförare, företagare, fackliga kämpar, taxichaufförer, och så vidare...

Listan är lång och täcker in i princip hela den svenska arbetsmarknaden.

Kort sagt så är det vi som, tillsammans med andra, bygger landet. Vi är en del av det svenska folket. Ibland benämns

vi med olika öknamn som inte är så smickrande men vi låter inte detta göra oss mindre stolta över vilka vi är, eller känna oss mindre svenska.

Men, kära Magdalena, precis som i alla andra berättelser så finns det tyvärr ett "MEN" och just detta "men" svider lite extra i våra afrosvenska hjärtan.

Vi är den synligaste delen av befolkningen i Sverige men också den delen som lever under det vi kallar för "betongtaket", det vill säga lever i ett systematiskt utanförskap. Att leva under betongtaket är något som begränsar oss, våra barn och barnbarn från att utvecklas fullt ut i vårt vackra land Sverige. Det är tungt och ledsamt att se hur hela vår folkgrupp, vår kompetens, kunskap, engagemang och våra färdigheter undertrycks av ett system av strukturell diskriminering.

Du har kanske tagit del av Länsstyrelsen i Stockholms rapport "Antisvar rasism och diskriminering på arbetsmarknaden" som CEMFOR (Centrum för Mångvetenskaplig Forskning om Rasism) tog fram år 2021. Om inte så borde du verkligen läsa den.

Resultaten från studien visar på stora skillnader mellan afrosvenskar och den övriga befolkningen inom alla undersökta områden: arbetslöshet, bruttolön, disponibel inkomst, tillgång till låg- och högstatusyrken samt möjlighet att göra karriär och uppnå chefspositioner i förhållande till utbildningsnivå.

Studien visar bland annat att afrosvenskar är överrepresenterade i lågstatusyrken och underrepresenterade i högstatusyrken samt att afrosvenskar spenderar fler dagar i arbetslöshet än den

övriga befolkningen med motsvarande utbildningsnivå.

Det framkommer också att afrosvenskar behöver ha forskarutbildning för att komma upp i samma disponibla inkomst som övrig befolkning med en treårig eftergymnasial utbildning. Dessutom har de enstaka afrosvenskar i chefsposition endast runt 77 procent av den lön som en chef från den övriga befolkningen med motsvarande utbildningsnivå. En skillnad som syns oavsett om afrosvensken är född i Afrika eller född och uppvuxen i Sverige.

Vi vet av egen erfarenhet att studien, i högsta grad, belyser den trista realiteten för hundratals svenska medborgare.

Vi undrar hur det kan komma sig att vi är väl representerade inom idrott- och underhållningsbranschen men:

På de 12 departementen är ingen högre chef av afrikansk härkomst.

Av de 23 statsråden är ingen av afrikansk härkomst.

Av de 21 statssekreterarna har ingen afrikansk härkomst

På 341 myndigheter har ingen högre chef afrikansk härkomst

Av 108 ambassadörer är ingen av afrikansk härkomst

Av de cirka 135 000 anställda inom de statligt ägda bolagen är ingen högre chef av afrikansk härkomst

Av alla verkställande direktörer för börsnoterade bolag i Sverige är ingen av afrikansk härkomst.

Av de cirka 273 000 anställda inom den statliga sektorn är ingen högre chef av afrikansk härkomst.

Kära Magdalena, som du vet så finns det hyllmeter av kriminologisk forskning som tydligt påvisar att sämre socioökono-

Debatt

miska villkor ofta leder till att unga hamnar i kriminalitet.

Vi vill påstå att ett av de bästa preventiva medlen mot utanförskap och kriminalitet skulle vara att ge oss, våra barn och barnbarn möjligheten att kunna drömma om något mer än snabba cash, fina bilar och dyra märkeskläder.

Kan utanförskap, brända bilar och sämre skolresultat bero på det systematiska betongtak som håller oss kvar i mörkret och begränsar många unga människor från att utvecklas fullt ut i samhället?

Det är svårt för oss att i vardagen uppfostra våra barn och barnbarn i tron att i Sverige gäller samma förutsättningar för alla och att var och en kan uppnå sina drömmar och uppnå sin fulla potential när vi själva knappt kan stå upprätta på grund av det låga betongtaket.

Det sägs att delaktighet och mångfald är avgörande för demokratin. Att våra arbetsplatser och samhällen blir mer demokratiska när ALLA känner sig inbjudna att delta i det civila samhället, fackföreningar och demokratiska processer. Det sägs också för att främja ett aktivt medborgarskap samt bekämpa utanförskap bör vi hjälpas åt och uppmuntra alla att delta aktivt, inte bara på arbetsmarknaden utan också i politiska beslutsprocesser.

Men då brukar alltid någon kontra och säga att sådant är redan reglerat och att i Sverige får ALLA vara med och engagera sig inom politiken och att alla har rösträtt samt att ALLA har samma förutsättningar.

Men så enkelt är det inte, Magdalena. När vi som grupp utesluts enbart på grund av hudfärg – då många är födda i Sverige – kan det vara svårt att känna sig som en del av samhället. Detta kan också bidra till ett minskat intresse att engagera sig.

Kära Magdalena, du som har krossat det beryktade glastaket förstår säkert hur svårt det kan vara att leva under ett betongtak. Att konstant leva med systematisk diskriminering får även förödande konsekvenser för människors mentala hälsa och nära relationer.

Vi är säkra på att vårt land, Sverige, skulle tjäna på att ha med oss i alla processer. Utanförskapet kostar multum och belastar inte bara sjukvården utan också välfärdsystemet som vi har varit med och byggt upp.

Vi hoppas att du är villig att stå upp och stötta oss i vår kamp för inkludering.

Om vi ges möjlighet att utveckla vår fulla potential och får använda de kunskaper, kompetenser och färdigheter som vi faktiskt har, kan vi tillföra samhället massor. Våra barn och barnbarn kommer som en bieffekt också att få ännu bättre förebilder att identifiera sig med.

Magdalena Andersson: hjälp oss att krossa betongtaket som skymmer vår sol.

Bästa hälsningar

Tidiane D, Beryl O, Winnie M, Kaisa R, Chebett F, Ewa J, Coura MB, Hellen C, Muhamed M, Awaly C, Majula D, Diarra Ismael B, Aissatou D.

Några av landets 350 000 afrosvenskar

Vad har Pondoland i Sydafrika gemensamt med Napoprovinsen i Ecuador och Gállok i Norrbotten? De hotas alla av mineralexploatering på olika vis. I Pondoland har amadibafolket kämpat och vunnit mot ett australiensiskt bolag som ville bryta titan på deras marker, nu kämpar de mot Shell Oil.

I Napoprovinsen kämpar folket mot den omfattande guldtuvinningen som förstör mark och vatten. Över Gállok hänger hotet om en framtida järnmalmsbrytning som skulle vara förödande för mark, vatten och rennärning.

Kamperna är olika, men ändå samma. Det handlar om det sårbara lokalsamhällets kamp mot den förhärskande kapitalistiska ordningen där profit och tillväxt går före allt. Det handlar om människor som har vårdat och värnat mark, vatten och miljö i generation efter generation, och som sedan tvingas se de styrande i sina länder skänka bort mineralerna under deras fötter till giriga riskkapitalbolag. Det handlar om korrupta regeringar som inte tar hänsyn till varken urfolksrätt, miljö eller klimat.

Guldbrytning vid samhället Yutzupino där exploateringen har förstört ena armen av floden Jatun Yaku, ett av tillflödena till Amazonasfloden.

Gruumotstånd i

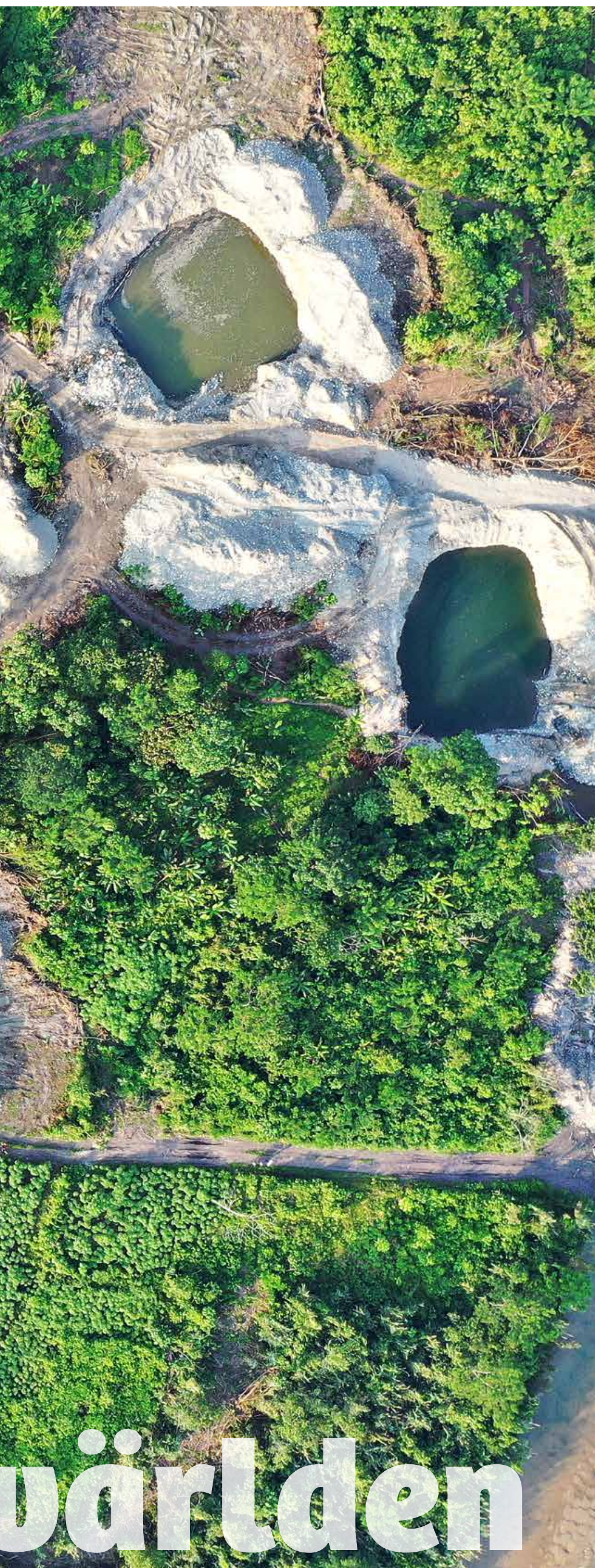

FOTO: HOLGER MICHLER

FOTO: PEPE MORENO

Demonstration i Tena när aktivisterna lämnade in sin "Skyddsåtgärd" till justitieministeriet.

"Vi har inget annat val än att kämpa"

Napo är en av Ecuadors fem Amazonasprovinser. Befolkningen i Napo lever främst av jordbruk, skogsbruk och turism. Det är i Napos berg som de första tillflödena till den mäktiga Amazonasfloden börjar. Den ekologiska mångfalden är stor och flera områden är avsatta som nationalparker. Ändå sker en omfattande guldutvinning i provinsen. Pepe Moreno är en av dem som organiserar och koordinerar den sociala rörelsen mot exploateringen.

– Det handlar om att garantera kommande generationers tillgång till rent vatten, mark att odla giftfri mat på, en välmående biologisk mångfald och Amazonas urfolks rätt till självbestämmande inom sina territorier, säger han och berättar att motståndet använder flera olika strategier för att motarbeta guldutvinningen:

– Bland annat rör det sig om att dokumentera och samla in information om förstörelsen vid de olika områdena, undersöka och gräva i relationerna mellan de ledande politiska och ekonomiska familjerna i provinsen och guldexploateringen, tillhandahålla juridiskt stöd till de individer och byar som vill göra en formell anmälan, hålla föredrag och dialoger med byarna som påverkas av guldutvinningen och att sprida information via olika typer av digitala kanaler om vad som sker och om de brott mot grundläggande rättigheter som gruvsdriften för med sig.

– Vi har även organiserat ett flertal demonstrationer, överlämnat manifest med våra ståndpunkter till sittande politikerna och hållit möten med de ansvariga departementen och ministerierna, säger han och förklarar att bland det viktigaste de har gjort är att sammanställa en "Acción de Protección":

– Det är en så kallad "skyddsåtgärd", där vi anmäler staten för dess brist på kontroll av guldutvinningen, vilket har lett till brott mot grundläggande mänskliga rättigheter, mot urfolkens rättigheter och mot naturens rättigheter som finns inskrivna i Ecuadors konstitution. Det har varit en process som har tagit upp emot två år för att vi skulle få ihop allt material och dokumentation som behövs.

Det centrala navet i organisering är vad Pepe Moreno kallar för "expert/arbetsgrupperna", som han själv arbetar med att koordinera. Det finns en juridisk arbetsgrupp, en för kommunikation, en för akti-

vism, en för miljöfrågor, en för urfolksfrågor, en för geografisk information och en koordineringsgrupp.

– Att ha tillgång till personer och grupper med olika kunskaper och expertis har gjort det möjligt att agera på många fronter och att lägga fram välgrundade anmälningar av människorätts- och naturrättsbrott, säger han och tillägger att de även har haft ett nära samarbete med det lokala kontoret för Ecuadors ombudsman och med lokala universitet.

Pepe Moreno.

Allt arbete har fått konsekvenser. En av de viktigaste segrarna som guldutvinningsmotståndarna har uppnått hittills, är en delvinst för den "Acción de Protección" som de begärde:

– Domaren slog fast att regeringen var skyldig att återställa de områden som har förstörts av den alluvi-ala [avlagring som hör till eller har bildats genom rinnande vatten] guldutvinningen i provinsen. De har officiellt tre månader på sig. Vi har överklagat till högsta domstolen, eftersom vi inte fick igenom ett stopp på utvinningen eller ett ogiltigförklarande av gruvkoncessionerna på grund av att de inte genomfört den rådfrågning som urfolken har rätt till.

De har även lyckats lyfta fram gruvfrågan i den allmänna debatten i Napoprovinserna:

– Det har vi gjort genom att, med vetenskapliga studier, foton och videos från fältet och vittnesmål från de som är direkt drabbade, visa hur floderna förstörs och förorenas, jordbruksmarken förgiftas och människor och djur blir sjuka. Även om vi fortfarande har en lång väg kvar, börjar allt fler vakna och bli medvetna om de risker som guldutvinningen innebär, säger Pepe Moreno. Men trots detta ser han med oro på framtiden för provinsen:

– De nationella ekonomiska intressena är att utöka gruvsdriften i landet, framförallt inom ramen för återhämtningen från den ekonomiska kris som Corona har skapat. Vi hoppas och tror oss kunna vinna vårt fall i Högsta domstolen, men även då kommer det att vara en lång kamp för att få det genomfört. Så vi har inget annat val än att fortsätta kämpa.

Emma Lundström

Nästa uppslag: Gállök och Pondoland ▶

världen

Aitikgruvans dagbrott utanför Gällivare i Norrbotten. Dagbrottet i Gállok beräknas bli lika stort.

FOTO: TOR TUORDA

Gállok: "Det blir ett jävula liv"

Tor Tuorda är naturfotograf. Han bor i Randijaur. Nära Gállok. Platsen för det brittiska företaget Beowulf Minings planerade järnmalmsgruva. På renbetesmark med höga naturvärden. Urfolksmark. Till en början kände sig Tor Tuorda nästan ensam i sitt motstånd mot gruvplanerna. I november 2011 startade han Facebook-gruppen Inga gruvor i Jokkmokk, som senare blev Gruvfritt Jokkmokk. Motståndet växte. Gick från att vara lokalt, till nationellt, till internationellt.

I helgen var klimataktivisterna Greta Thunberg i Gállok för att protestera mot en gruva tillsammans med samiska ungdomsorganisationen Sáminuorra och Fridays For Future. En namninsamling mot gruvan – startad av Gruvfritt Jokkmokk, tillsammans med Skiftet – har redan fått in över 60 000 namn. Och mycket upp-

märksamhet. Samtidigt fortsätter regeringen – med näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson i spetsen – att bete sig som att gruvor är framtiden och del av en grön omställning.

I mars väntas regeringen komma med besked om Gállok. Det drar ihop sig och motståndet har aldrig varit så stort mot ett eventuellt klartecken för Beowulf.

– Det har varit och kommer att vara manifestationer i Gállok. Gruvmotståndet idag är oerhört mycket större än 2013, när striden stod om Gállok förra gången, säger Tor Tuorda och menar att det är som dag och natt i jämförelse med när han startade motståndet i Jokkmokk 2006.

När det gäller näringsministerns uttalanden om att "regeringen älskar gruvor" och att ministern själv inte har minsta

avsikt att en försöka vara opartisk i frågan, så är Tor Tuorda inte alls förvånad:

– Det är särskilt inkompetent när en minister kastar ur sig sådant. Gruvor till vilket pris som helst, oavsett konsekvenserna, oavsett brott mot folkträtt, förstörelse av vatten och natur. Det är verkligen fördjävligt korkat att säga så.

Han är inte heller imponerad av Vänsterpartiets agerande i frågan. Partiet verkar ha föresatt sig att inte ta ställning:

– När det blir skarpt läge är Vänsterpartiet på samma planhalva som Socialdemokraterna. De har samma rötter och samma ambition att skövla natur för pengar, jobb och så kallad utveckling. Det urbana folket gynnas på vår och vår naturs bekostnad.

Sveriges enda vänsteralternativ kan sägas stå till höger om Svenska kyrkan i det här fallet. Biskopen i Luleå stift menar

Tor Tuorda.

att det inte går att vara för en gruva ur ett andligt perspektiv och ett urfolksperspektiv. En del av Svenska kyrkans process att ta ansvar för och sona för alla förbrytelser mot det samiska folket genom tiderna.

Prejudicerande Pondoland?

Den 22 november 2018 kom ett besked som förväntades sprida ringar på vattnet när det gäller lokalt gruvmotstånd och miljökamp över hela världen. Då meddelade Högsta domstolen i Pretoria att den dömde till fördel för lokalsamhället Umgungundlovu i Pondoland på Sydafrikas Vilda kust. Det innebär att amadibafolket – efter mångårig kamp mot en titangruva i byn Xolobeni – fick rätt att säga nej till gruvbrytning på sina marker. Domen var historisk och förutspåddes få långt-

gående konsekvenser. Detta eftersom motståndsorganisationen i Pondoland, Amadiba Crisis Committee, ACC, valde en annan väg än den vanliga.

I stället för att ta det australiensiska gruvbolaget MRC:s dotterbolag TEM till domstol, valde organisationen att ställa mineralresursdepartementet och dess ansvarige minister, Gwede Man-

Gwede Mantashe.

tashe, mot väggen ifråga om lokalsamhällets mänskliga rättigheter. Deras fråga till domaren, Annali Basson, var: ska inte ett lokalsamhälle ha rätt att säga nej till exploatering?

Trots i det närmaste öppna hot från statens representanter, valde Annali Basson att besluta till folkets fördel.

Enligt domen skulle mineralresursdepartementet bryta mot lagen om det ger tillstånd till gruvbrytning mot lokalsam-

hällets vilja: "Det är väldokumenterat att sedvanerättssamhällen, som det berörda, tenderar att drabbas oproportionerligt av följderna av gruvverksamhet, eftersom de påverkas direkt av miljöföroreningar, luftburna sjukdomar, förlust av odlings- och betesmark, tvångsflyttning och förlorad gemenskap, bland annat."

TEM ville bryta ett öppet dagbrott på 900 hektar. För Amadiba är markerna inte bara egendom, de är en del av deras identitet. I markerna finns deras förfäder.

FOTO: TOR TUORDA

Sommaren 2013 slets demonstranter bort av polis när de försökte stoppa gruvbolagets provborrning i Gállok. I lördags samlades ungdomar från det samiska ungdomsförbundet Sáminuorra, klimataktivisterna från Fridays for Future och Greta Thunberg på samma plats för en manifestation mot gruvplanerna.

Regeringen verkar inte dra sig för att ta till drastiska medel i sin önskan att bana väg för gruvan i Gállok. Inte ens för sådana metoder som att manövrera ut meningsmotståndare. Nyligen fick länsrådet Johan Antti lämna sin tjänst på Länsstyrelsen i Norrbotten. Han har varit konsekvent gruvkritisk.

– Att sparka en tjänsteman som bara gör sitt jobb är vidrigt. Det påminner om en diktatur, säger Tor Tuorda som menar att det kommer att bli "ett jävla liv" om regeringen fortsätter på den inslagna linjen och säger ja till en gruva i Gállok:

– Då gör de bort sig oerhört mycket. Dock väntar miljöprövningen i ett sådant läge, vilken kommer att ta fyra till fem år. Den kan de aldrig vinna. Om inte politikerna monterar ner miljöbalken ytterligare.

Det är som Tor Tuorda säger. Miljöbalken borde kunna rädda Gállok. Bara det att gruvan kan förstöra Laplandias världsarvsstatus borde vara nog. Eller att vattnet i Luleälven riskeras. Regeringens tal om att en gruva i Gállok skulle vara del av en klimatomställning och försök att ställa denna klimatomställning mot renskötsel i området, är ett famlande i luften. Försök att legitimera något som egentligen inte går att legitimera. Som Greta Thunberg säger: "Det går inte att rädda naturen genom att förstöra naturen."

Emma Lundström

Sommaren 2013 Fastgjorda aktivister i Gállok som försöker stoppa provborringarna grävs bort av polisen.

FOTO: TOR TUORDA

Att tvångsflytta folket från platsen är att förinta det. Annali Bassons dom skulle göra det omöjligt för regering och företag att köra över Amadiba på det viset. Folkets fulla och informerade samtycke måste till för ett beviljat gruvtillstånd.

Nu hotas amadibafolket av att Shell Oil vill utvinna gas och olja ur havsbotten utanför Vilda kusten. Återigen är staten på företagets sida, mot folket. I likhet med sina motsvarigheter i Sverige och Ecuador, ser Sydafrikas Gwede Mantashe bara den kortsiktiga vinsten av en exploatering, inte den långsiktiga förödelsen. Sanningen är att gruvbrytning, liksom utvinning av gas och olja, sällan, eller aldrig, för

något gott med sig lokalt. Livsvillkoren på platsen försämras. Mark och vatten förstörs. De utlovade jobben uteblir. När ett område drabbas av gruvbrytning i ett land som Sydafrika innebär det ofta att den lokala fattigdomen ökar när självhushållningen blir en omöjlighet.

Domen i Pretoria skulle bli prejudicerande och kunna påverka alla andra domar i liknande fall. Lokalsamhället skulle få rätt att säga nej. Gwede Mantashe fruktade att den skulle innebära slutet för gruvbrytning världen över.

Så blev inte fallet.

Emma Lundström

Det är jättetråkigt att illustrera digitala konferenser med Zoom-skärmdumpar. Så här är en arkivbild från första maj. Snart är det dags att gå ut och tåga igen!

V-kongressen gick mot partistyrelsen: Tydligare klimatpolitik och motstånd till vinst i välfärden

Klimatomställ både produktion och konsumtion. Totalförbud vinstuttag från välfärden. Lyft demokrati på arbetsplatserna och löntagares rätt att ta över företag. Försvara asylrätten, stå upp för kulturen och säg resolut nej till NATO.

Nej, de 220 ombuden på Vänsterpartiets kongress i helgen hade inte för avsikt att tala tyst om partiets inriktning på flera områden – eller avstå från radikala ställningstaganden. Partistyrelsen hade yrkat avslag på över nittio procent av medlemmarnas nära fyrahundra motioner till den politiska plattformen inför valet. Inte för att styrelsen med nödvändighet motsatte sig deras innehåll men för att i valrörelsen kunna fokusera på några teman: Politisk kontroll mot marknadslösningar, ekonomisk jämlikhet samt klimatomställning genom gröna industriinvesteringar med statligt stöd. Inriktningen motiverades av viljan att vidga väljarunderlaget från storstädernas progressiva till arbetarklassen på bruksorter och andra håll. Då kunde inte, menade partistyrelsen, frågor kring ekologi och konsumtion, flyktningpolitik och NATO lyftas fram. Dessutom fick valplattformen inte vara för detaljerad.

Men kongressen ville annorlunda. I de nära tvåhundra femtio omröstningarna om förslag och skrivningar i valplattformen tycktes styrelsens avslagsyrkanden röstas igenom med betryggande siffror i storleksordningen 150-50 i snart sagt varenda omröstning. "Socialismen behövs inför framtiden", "demokratisk socialism", "första stegen mot ett socialistiskt samhälle", "kapitalistisk marknadsexploa-

tering", "gör slut med kapitalismen", "systemförändring", "ekonomisk demokrati" – avslag, avslag, avslag... Liksom avslag på att skarpere lyfta bostadspolitik, förstärka den kommunala skatteutjämnningen, införa kostnadsfria hjälpmedel, solidarisk handel, barngruppers storlek i skola och förskola, BUP-mottagningar och digitalt utanförskap... men avslag inte för sakfrågornas skull utan för plattformens fokus. Genom den stora blandningen av förslag på ren redigeringsnivå och politiska ställningstaganden som att avkriminalisera narkotika för eget bruk eller skattesänkningar fanns en oro för slentrianbeslut till förmån för partistyrelsens avslagsyrkanden.

Genom den överväldigande mängden motioner och omröstningar i stort och smått på en helt digital kongress där de flesta ombud på grund av pandemin satt själva i hemmet kunde kongressen ha blivit till en transportsträcka. I synnerhet som talartiderna på två minuter snart begränsades till en minut. Redan vid kongressens inledning ställdes förslag om att ajournera, dvs fortsätta den vid ett senare tillfälle under året. Nära hundrafyrtio allmänna motioner och förslag i organisationsfrågor skulle annars inte kunna behandlas. Men styrelsen och flera ombud pekade på att valrörelsen skulle kräva alla mänskliga och ekonomiska resurser. Så beslut togs med relativt stor majoritet (144 mot 80) att inte fortsätta kongressen efter de tre inledda dagarna. Först 2024 kunde ombud från hela landet samlas igen, då på en förlängd kongress.

Så mycket tycktes borga för liggande förslag från styrelsen.

Men undantagen bekräftade inte regeln. Tvärtom. Undantagen utgjorde vägval.

De inleddes kring klimatfrågan där styrelsen underströk att omställningen inte var individens utan samhällets ansvar. Det är staten som måste understödja omställning av industri, transportsystem och energiförsörjning som står för två tredjedelar av utsläppen. Att människor sopsorterar är bra men Vänsterpartiet ska inte bidra till individers klimatångest för att de inte har råd att köpa elbil eller vill åka på charterresa. Ombud som instämde varnade för pekpinnar, moralism och skambeläggning.

Och inledningsvis tycktes motioner om bredare klimatansvar och hela samhällets omställning av levnadssätt och konsumtionsmönster röstas ner. Även klimataktivistiska motioner om hållbar livsmedelsproduktion och konsumtion avvisades om än med knappa marginaler.

Men så var det skogen.

Flera motioner hade lyft betydelsen av skogen och vänt sig emot skogsskövling och kalhyggen till förmån för så kallat kontinuitetsskogsbruk. Så när Skåneförslaget om att bara lägga till en mening behandlades beslutade kongressen plötsligt med betryggande majoritet att "skogens roll att naturligt minska och lagra utsläpp behöver stärkas och torrlagda våtmarker som läcker utsläpp ska återställas." Det hela följdes av en Göteborgsmotion som antogs i samma anda: "För att uppnå klimatmålen behöver skogens funktion som kolsänka

På plats

Håkan Blomquist

bevaras de kommande decennierna, därför behöver kalhyggesbruket fasas ut. Den skog som avverkas måste användas klokt där endast restprodukter ska användas till biobränsle."

Var det där det vände? Nja, men så kunde det nog uppfattas av ombuden. Men när motionen "Investeringar är viktiga – men klimatomställningen kräver mer", från ett fyrtiotal av partiets klimataktivisterna på olika håll i landet, antogs med klar majoritet var den snäva inriktningen på gröna industriinvesteringar inte längre allenarådande. Till valplattformen fogades samhällets ansvar för att möjliggöra klimatomställning och alternativ i vardagen:

"Där inte teknikskiften räcker för att minska utsläppen måste konsumtionen styras bort från det smutsiga och alla ges förutsättningar att leva mer hållbart. Vi ser ett hållbart liv som ett bättre liv. Kortare arbetsdagar med mer tid för relationer och egna intressen, produkter som håller och lätt kan återanvändas och delas istället för slit- och släng. Renare storstadsluft, billig och fungerande tåg- och kollektivtrafik. Hälsosammare mat från vår egna svenska landsbygd."

Och kongressviljan skulle ändra på mer, mot styrelsens avslagsförslag. "Köp

”Ett modernt vänsterparti är inte de gamla Socialdemokraterna. Ett enda parti ställer upp för Sveriges arbetare. Vi kommer aldrig mer att vara dörrmatta åt något annat parti. Vi kan stå sida vid sida, men våra mandat är inte till salu. Detta är ett ödesval. Frihet förutsätter jämlikhet.”

Nooshi Dadgostar i sitt avslutningstal på kongressen.

FOTO: ANNA TÄRNHUVUD

inte borgerlighetens språk om kriminalitet i förorterna”, menade flera ombud och genom en motion från Tyresö om att ungdomar inte bara ”upplever” att de verkligen utsätts för polisövergrepp justerades texten till att så är ofta fallet. Däremot ströks inte krav på fler patrullerande poliser, som några ombud hoppats. Göteborgsförslaget om att ge barn och ungdomar möjligheter till kommunalt stödda fritidsaktiviteter, bättre resurser till skolan för elever att klara betygen och en förstärkt socialtjänst antogs för att understryka behovet av förebyggande arbete mot kriminalitet.

Ett Uppsalaförslag antogs om långsiktigt trygga boendelösningar för den som behöver lämna våldsutsatthet samt att det inte ska vara möjligt för våldsutövare att behålla gemensam vårdnad. Förslag om en tandvårdsförsäkring inom högkostnadsskyddet understöddes av kongressen liksom flera andra förslag som krav på kollektivavtal vid offentliga upphandlingar, stöd för kompetensutveckling under klimatomställningen, skrivningar om stöd för barn i ekonomisk utsatthet och klassbakgrundens betydelse för skolresultat samt att partiet även måste rikta sig till landets en miljon småföretagare ofta på landsbygden. Och så motionen från ett sextiototal vänsterpartister från hela landet,

om kulturen som helt saknats i plattformen och antogs med ett rungande 156 mot 67 för styrelsens avslagsyrkande: ”Vi lever i en tid då högerpopulistiska krafter försöker styra information och innehåll allt hårdare. Därför är det särskilt viktigt att satsa på och utveckla folkbiblioteken, folkbildningen och public services oberoende ställning. En fri kultur är avgörande för en stark demokrati.”

Självklarheter? Visst, men ibland avvisade av styrelsen för sin detaljnivå, ibland för att inte vara prioriterat.

Större förändringar efter klimatpolitiken var förslaget från ett tjugofemtal medlemmar runt om i landet att partiet måste lyfta fram och aktivt verka för ett förbud mot vinstuttag från välfärden. ”Vi kan inte lägga oss på Reepalus förslag om att bara minska vinsterna, ett förslag som till och med sossarna lämnat”, som ett ombud uttryckte det. Motionen gick igenom med förkrossande majoritet, 187 mot 25.

Och så var det löntagares rätt att ta över företag som hotades med nedläggning eller utflyttning: ”Som ett skydd mot kortsiktig vinstjakt så vill Vänsterpartiet ge löntagare och samhällskooperativ laglig rätt och offentligt finansiellt stöd för att ta över verksamheter och industrier som hotas stängas ner och flytta utomlands. Detta skulle skydda arbetstillfällen, löntagares inkomster och värna hela den

stadsdel eller ort där arbetsplatsen finns.“ Förslaget antogs med 111 röster för mot 105 för partistyrelsen. Liknande siffror blev det för motionen om att partiet ska sätta demokrati på arbetsplatserna i fokus, 117 röster för och 102 för partistyrelsens avslagsyrkande. Kongressen röstade också för motionen om att verka för personalens inflytande i välfärdssektorn med 112 röster för och 82 mot.

Och så, när det kom till frågan om NATO och asylrätten valde kongressen att skärpa tonläget. Först avvisades en motion från Uppsala mot militariseringen av EU med knappa siffror. Men därpå antogs med betydande majoritet, 152, mot 63 för partistyrelsen, ett Göteborgsförslag med texten: ”Vänsterpartiet (är) motståndare till Sveriges allt djupare militära samarbete med NATO och EU och är det enda riksdagspartiet som konsekvent värnar svensk alliansfrihet. Vänsterpartiet vill att Sverige river upp värdlandsavtalet med NATO” tätt följd av en Luleåmotion med liknande innehåll.

Siffrorna blev ännu tydligare när 191 ombud mot 25 för partistyrelsen röstade för Skånemotionen ”Ta strid för asylrätten” med texten: ”När rasismen växer, länder luter sig, EU bygger murar ska Sverige agera för flyktingars rättigheter och försvara asylrätten både i Sverige och internationellt.” Härtill beslutade kon-

gressen att verka för permanenta uppehållstillstånd.

Det sista bakslaget för partistyrelsens avslagsyrkanden handlade om Vänsterpartiets karaktär. Trots att varje förslag till formuleringar om socialism och anti-kapitalism avslagits tvekade inte ombuden att med betydande majoritet, 126 mot 85, ställa sig bakom Malmös förslag att som avslutning på valplattformen tillfoga partideklarationens ord: ”Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund”.

Varpå den nya valplattformen antogs med tyst digital acklamation, stadgefrågor avhandlades i racerfart - där både förslaget om partiråd och medlemsomröstning i regeringsfrågan strök med - och alla som lämnade sina uppdrag avtackades för att inte tala om det makalösa presidiet som lotsade församlingen igenom myllret av motioner, talarlistor och ordningsfrågor med gott humör. Förutom då Åsa Brunius’ ”Helvete! Och jag som lovat mig att inte svära här”, när presidiebordet i det nästan tomma Folkets hus höll på att kantra och det var dags för enhälligt valda Nooshi Dadgostar att avsluta en kongress som demonstrerade bredden och viljorna hos en bred vänster redo för årets valstrid.

Håkan Blomqvist

Hört på kongressen ...

Vi som är en solidarisk rörelse gör inte bara omställningen för oss utan för ö-nationerna i Stilla havet, för Brasilien, Arktis, djuren och naturen.

Elin Segerlind, riksdagsledamot

I våra förorter skaffar våra ungdomar inte studentmössor utan skyddsvästar.

Ebba Elena Karlström, Stockholm

Antimilitarismen var ju ett skäl till att vårt parti bildades.

Robert Mjörberg, Storstockholm

Vänsterpartiet Gotland ställer sig bakom partistyrelsens linje i Cementfrågan.

Peter Barnard, Gotland

Bostadsfrågan är en prioriterad fråga, Vänsterpartiet är det bostadspolitiska partiet. Men vi ska inte ha för många rubriker i plattformen, hellre en berättelse.

Ilyas Hassan, partistyrelsen

Varje dag serveras tre miljoner portioner mat inom skola, vård och omsorg. Livsmedelsproduktionen är ett samhällsansvar.

Samuel Skånberg, Storstockholm

Det är en olycklig tendens hos partistyrelsen att ställa det individuella mot det politiska. Vi ska uppmontra dem som vill ändra sina konsumtionsvanor.

Gunnar Ågren, Vita Bergen

Jag är mot att moralisera i klimatfrågan men politiken kan hjälpa människor att göra bra val.

Lennart Kjörling, Västra Södermalm

När vi här i Norrbotten ser upp mot himlen ser vi inte Gud utan NATOs stridsplan.

Nina Berggård, Norrbotten

Vi behöver en ungdomskurator i varje kommun, nu har vi istället ett systembolag. Men ungdomar har rätt till hälsa i både kropp och knopp.

Per Markus Risman, Uppsala

Högern för ett kulturkrig, vi måste försvara kulturens och public services oberoende.

Lars Gus Kaage, Göteborg

Polisens övervåld och rasism är ingen ”upplevelse” utan verklighet. Vi måste förändra polisen.

Rasmus Cedergren, Storstockholm

Efter 2015 genomfördes ett av de största sveken i Sveriges historia. Låt oss nu inte svika de som är på flykt. Ta striden för asylrätten!

Tobias Lohse, Burlöv

Vi ska inte köpa högerns bild av förorterna.

Nora Björklund, Hägersten

Jo, det finns faktiskt också poliser som är medlemmar i Vänsterpartiet.

Daniel Höglund-Velasquez, Uddevalla, nyutexaminerad från polishögskolan.

Vill inte Vänsterpartiet ersätta kapitalismen?

Kommentar

Kjell Östberg

I en intervju i TV 4 när Nooshi Dadgostar åter argumenterade för ett regeringssamarbete med centern fick hon frågan om inte vänsterpartiets program var ett hinder. När reportrarna exemplifierade med formuleringar som att "införandet av socialismen förutsätter kapitalismens avskaffande" undrade partiledaren förvånat om detta verkligen stod där. Och när det framgick att det var så, svarade hon istället att programmet för närvarande inte gäller.

Att uttalandet väckte uppmärksamhet på den nyss avslutade kongressen är ingen överdrift. Flera distrikt menade att det borde tas upp i partistyrelsen och i en kritisk insändare i Flamman undrade fjorton ombud om det inte tvärt om hade varit ett bra tillfälle att få prata systemkritik i TV.

Biträdande partisekreterare Hanna Gerdin gick dock snabbt ut och klargjorde att partiprogrammet självfallet gäller.

Men uttalandet reser frågan om delar av Vänsterpartiet är på väg att revidera sin syn på kapitalism och socialism.

I det förslag till valplattform som behandlades på kongressen var partiledningen tydlig med att inga referenser till socialism eller antikapitalism skulle göras. Bara krav som är möjliga att genomföra under den kommande mandatperioden skulle vara med. Dessutom ville den ta bort andra formuleringar som kunde försvåra att komma i dialog med den nya prioriterade målgruppen "arbetare i bruksorter", till exempel formuleringar om livsstilsförändringar för att bekämpa klimatkrisen. Kanske

var det också anledningen till att frågor som asyl eller Nato inte heller skulle få plats.

Här ville partikongressen annorlunda. I klimatavsnittet slogs det fast att visst måste konsumtionen styras så att alla ges förutsättningar att leva mer hållbart. Det infördes krav på asylrätt och Nej till Nato. Och som grande finale fastslog en stor majoritet att partiets partiförklaring "Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund" också måste finnas med i plattformen.

Och inte nog med det, i ett par beslut gick kongressen längre i konkretion och visade hur makten redan nu kan förskjutas från kapital till arbetarklass. "En central uppgift i valet 2022 är driva frågan om de anställdas makt

över sitt arbete och att stödja fackligt aktivas kamp för avtal som ger reell beslutanderätt", heter det numera i valmanifestet. Och här bör den offentliga sektorn gå före.

Eller som det heter i en annan antagen motion: Dessa samhällsbärare måste "spela en avgörande roll i att ställa om välfärden från "New Public Management", nedskärningar och privatiseringar till en välfärd i världsklass med värdiga arbetsvillkor för de anställda. Därför vill vi se kraftigt utökad personalinflytande inom alla delar av välfärden."

I ett annat tillägg konkretiserar frågan om arbetarnas makt ytterligare: "Som ett skydd mot kortsiktig vinstjakt så vill Vänsterpartiet ge löntagare och samhälls kooperativ laglig rätt och offentligt finansiellt stöd att ta över verksamheter och indu-

strier som hotas stängas ner och flytta utomlands. Detta skulle skydda arbetstillfällen, löntagares inkomster och värna hela den stadsdel eller ort där arbetsplatser finns."

I plattformen heter det fortfarande att "I Sverige pågår en dragkamp om makten. En del av striderna sker i politiken och andra sker vid förhandlingsbordet mellan parterna på arbetsmarknaden."

I konsekvens med de beslut som fattats borde det finnas en fortsättning:

"Men den avgörande kampen sker på arbetsplatser och i bostadsområden. Att vara en del av den kampen är Vänsterpartiets främsta uppgift, oavsett om det är valtider eller inte".

Kjell Östberg

"Det som enar stad, land och förort är det gemensamma klassintresset"

Hallå där!

Robert Armblad, 33-årig vänsterpartist från Växjö och medlem i Socialistisk Politik, blev på kongressen invald som ny ersättare i partistyrelsen. Till vardags är han grundskolelärare, musiker och sjunger i proggbandet Bergbestigarna.

– Det känns fantastiskt att kamrater från hela Sverige har gett mig förtroendet att vara en del av partiets ledning. Det är en mycket stor ära och jag känner mig ödmjuk och stolt inför att få vara en del av partiets 105-åriga kamp för socialism och människovärde, säger han till Internationalen.

– Jag tänker att jag går in i styrelsen med den huvudsakliga utgångspunkten att försöka uppfylla partiprogrammet och valprogrammet. Men visst är det så att jag gärna hade jobbat med att tillgängliggöra Vänsterpartiet på olika sätt. Det ska vara enkelt att engagera sig i Vänsterpartiets aktivism och studiearbete och man ska känna sig välkommen oavsett om man LO-arbetare med facklig ingång eller student som kämpar för klimatet. Jag skulle gärna också jobba med att utveckla de naturliga kopplingarna som finns till samhällets övriga sociala rörelser så att Vänsterpartiet blir en mötespunkt för bred organisering och

samhällsförändring. Att utveckla grunden för ett massparti helt enkelt.

Hur ser du på kongressen i övrigt?

– Inför kongressen så har det som vanligt varit en del spänningar men när den väl drog igång så tyckte jag att debatten präglades av en vilja att vilja förstå varandra. Vilket också resulterade i att kongressen tog många kloka beslut och höll debatten på hög och saklig nivå. Några beslut som glädde mig lite extra var de om arbetsplatsdemokrati och beslutet om ett tydligt förbud mot vinster i välfärden, säger Robert Armblad.

– Gällande arbetsplatsdemokrati så fastslogs det att det skulle vara en central fråga för Vänsterpartiet i valet och att arbetare ska ha rätt att ta över industrier som hotas på grund av att verksamheten flyttas utomlands. Gällande vinster i välfärden så bestämdes det att Vänsterpartiet ska driva ett förbud mot vinstdrivande verksamhetsformer inom offentligt finansierad välfärd, detta då mycket tyder på att de privata välfärdsgiganterna hade rundat eventuella vinstbegränsningsförsök. Sedan tror jag också att valplattformen fokus på systemkritik och strukturer när det gäller klimatfrågan var helt rätt.

Hur ser du på Vänsterns möj-

ligheter i valet?

– Jag tror att Vänsterpartiet har goda chanser att öka rejält i det här valet. Men man ska inte glömma att det tar tid att bygga upp verkligt förtroende och min uppfattning är att Vänsterpartiet är inne på helt rätt väg för att bredda sin medlems- och väljarbas över längre sikt. Vi har påbörjat en utveckling av vår politik och kommunikation som enar stad, land, förort och bruksort kring det vi har gemensamt, det vill säga klass. Målet är

att förbättra för vanligt folk och återbygga människors tilltro till politikens och rörelsernas kraft, säger han och fortsätter:

– Om man ser till det parlamentariska läget så är det minst sagt knepigt på sina håll. Jag tror personligen att det som hade behövts för att bryta dödläget mellan den nya de facto blocken är att aktivera klassdimensionen hos människor i högre grad och öppet och helhjärtat satsa på en egen majoritet för V, S och Mp, utan att förlita sig på C.

Det behövs ett positivt politiskt projekt som visar på politikens möjligheter att förändra. När det gäller den utomparlamentariska rörelsen och folkrörelserna så känns det som att de har fått sig en törn i och med pandemin som tvingat hålla verksamheten på sparlåga. Men när jag väl har sett folk samlas så märker jag att de har längtat efter att enas och kämpa för något större än de själva.

Per Leander

Fjärde Internationalen (FI), den världsrörelse som veckotidningen Internationalens ägare Socialistisk Politik är en del av antog 30 januari ett uttalande mot krigshetsen mellan Nato och Ryssland om Ukraina. Per Leander har läst, det och ger här en sammanfattning.

"Mot Natos och Rysslands upptrappning i Östeuropa"

Spänningen i Europa framställs som den värsta sedan kalla krigets dagar och jämförs med Kubakrisen 1962 och Ronald Reagans krigshets mot Sovjetunionen i början av 1980-talet.

"Faran i den pågående verbala och militära upptrappningen och risken att det övergår i en väpnad konflikt, vare sig det blir lågintensivt eller storskaligt, lokalt eller utspjutt, konventionellt eller inbegripande någon form av kärnvapen, är större än de exempel som tidigare förekommit. Även om det ukrainska folket blir först att drabbas, hotas alla aktörer som är indragna i den nuvarande krisen, och i synnerhet folken i Europa", står det i uttalandet.

Sedan Sovjetunionens fall 1991, har FI varit kategoriskt emot NATO:s östliga utvidgning, och förespråkar att den USA-ledda militäralliansen borde upplösas på samma sätt som Warszawapakten. Samtidigt fördömer FI det nya Rysslands imperialistiska retorik och beteende i sitt närområde, som har lett till att delar av den ukrainska befolkningen eftersträvar ett Nato-medlemskap. "Ett tillbakadragande av de utländska styrkorna (Natos och Rysslands) och att Ukraina förblir neutralt, är det enda försvaret för Ukrainas oberoende. Men det är upp till det ukrainska folket – inte utpressning och förhandlingar mellan stormakterna – att besluta om man vill vara med i Nato eller inte", konstaterar FI.

Vi ska dock inte blunda för att sedan 2014 och det ukrainska regimskiftet i provästlig riktning, har Ukraina blivit en grogrund och träningsplats för fascisterna, så väl inhemska som internationella, vilka på grund av deras antiryska ställningstaganden har uppmuntrats av västmakterna på samma sätt som islamistiska extremister på 1980-talet fick stöd av USA att bekämpa Sovjet i Afghanistan, vilket blev grogrunden för talibanerna och Al-Qaida. Men även i de proryska utbrytarrepublikerna i östra Ukraina finns det fascistiska och reaktionära element.

Både Rysslands president Vladimir Putin och USA:s Joe Biden har inrikespolitiska skäl att framställa sig som starka och beslutsamma i utrikespolitiska frågor. Putin eftersom han försö-

Uttalande

ker återhämta sig från de förra årens stora proteströrelser, samt de folkliga resningarna i grannländerna Vitryssland och Kazakstan. Och Biden som står med sjunkande opinionssiffror inför valet till kongressen, samt det förnedrande tillbakadraget av USA:s trupper från Afghanistan.

Dessutom är de europeiska Nato-länderna oense om hur man bör agera, påpekar FI. Frankrike och framför allt Tyskland, som är beroende av rysk naturgas, vill ha en fredlig lösning på konflikten utan nya sanktioner mot Ryssland. Men USA hotar med de värsta tänkbara sanktionerna som skulle kunna få förödande konsekvenser, inte bara för Ryssland utan även för Europa, och kanske hela världen, då den globala ekonomin och handeln är kraftigt försvagad efter två års pandemi.

Att Ryssland skulle invadera Ukraina och ockupera hela landet, är fullständigt otänkbart, menar FI. Vad som är mer troligt är att Putin placerar ut taktiska kärnvapen i Kaliningrad eller Vitryssland, eller möjligen att Ryssland annekterar de proryska utbrytarrepublikerna i östra Ukraina på samma sätt som man annekterade Krim 2014. Oavsett vad som händer är det en fruktansvärt allvarlig och extremt farlig militär upptrappning i Europa, vilket i värsta fall kan leda till att situationen kan eskalera ur kontroll.

"Det är därför av största vikt att vi får igång en internationell mobilisering mot militarisering och kärnvapen", skriver Fjärde Internationalen: "Av dessa anledningar uppmanar vi alla politiska, sociala, allierade, nationella, regionala och internationella organisationer att söka samla sig igen runt vänsterns internationalistiska och solidariska grundvärderingar. Låt oss mobilisera för nedtrappning, fred, upplösningen av blocken och för folkens självbestämmande!"

Per Leander

Hela uttalandet finns att läsa på engelska på www.internationalviewpoint.org

Vrid upp den till 11!

"Turn it up to eleven" myntades i den stilbildande mockumentären (fake-dokumentären) *This is Spinal Tap* från 1984, där gitaristen har en förstärkare som går från 0-11 istället för det normala 0-10, eftersom det fiktiga hårdrocksbandet Spinal Tap spelar högre än alla andra.

Skämtet fungerar som illustration av den kulturella klyschan att det skulle gå att ge mer än hundra procent.

Tillsammans ger vi 11 hundringar till veckans insamling. Tack!

Supporta Intis!
PG 67 82 72 - 6
SWISH: 123 539 30 53
 Årets resultat hittills är
25 490 :-

Rättelse

Ett fel smög sig in i artikeln "Kina borde inte få arrangera OS" i förra veckans nummer av Internationalen. Längst ner i texten citeras Amnestys internationella generalsekreterare Agnès Callamard om förtrycket i Zinjiangprovinsen, men artikelns sista mening "Kina borde inte få arrangera några olympiska spel" är skribentens egna ord inte Callamards.

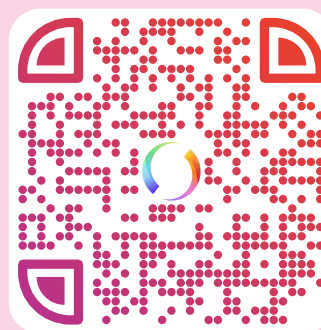
Redaktionen

HITTA KORRFELLEN FÖRE ALLA ANDRA!

Hitta korrfelen snabbare med en digital prenumeration på internationalen.se

Gör såhär: Swisha 365 kr, skriv "digital" samt adress i meddelanderutan.

Om du vill flytta din pappersprenumeration, skicka ett mejl till pre@internationalen.se

HELÅR 365 KR

Socialistisk Politik vill avskaffa kapitalismens fåtalsmakt, där kortsiktig vinst för några få går före allt annat. Vi verkar för ett socialistiskt samhälle där storföretag, banker och naturresurser ska ägas gemensamt och skötas demokratiskt med hänsyn till de ekologiska ramarna naturen ger.

För att genomföra denna ekosocialistiska inriktning måste vi bygga ett samhälle med demokratisk och jämlik självförvaltning utan privilegier eller fallskärmsavtal. Bara en grundlig samhällsomvandling kan lösa planetens ödesfrågor: den globala uppvärmningen, miljöförstöringen, kriget och den extremt ojämna fördelningen av resurser mellan människor i världen. Vi har bara en planet – det kräver internationell solidaritet.

För att ta några steg mot detta idag krävs det enhet, sammanhållning och kamp för gemensamma intressen mellan alla delar av den breda arbetarklassen. Fackföreningarna måste vara demokratiska och slåss både för sina medlemmar och för dem som står utan jobb. Vi är feminister; sexism och förtryck av HBTQI-personer måste bekämpas. Vi är anti-rasister, bekämpar nationalism och högerextremism samt de imperialistiska krigen för olja och herravälde.

Socialistisk Politik är en socialistisk inspirationskälla, öppen för medlemmar i övriga vänstern. Socialistisk Politik är ansluten till Fjärde Internationalen som samlar socialister och revolutionärer på alla kontinenter.

Socialistisk Politik
 Box 7043, 402 31 Göteborg
 PlusGiro: 678168 - 6

www.socialistiskpolitik.se

E-post: socialistiskpolitik@gmail.com

Skype: [sp_sverige](https://www.skype.com/en/contacts/sp_sverige)

Socialistisk Politik
kampfond Pg. 39 69 1-1

Följ Socialistisk Politik:

Facebook: fb.me/socialistiskpolitik/

Instagram: [@socialistiskpolitik/](https://www.instagram.com/socialistiskpolitik/)

Twitter: [@SocialistiskP](https://twitter.com/SocialistiskP)

OBS: SP:S NYA TWITTERKONTO INNEHÅLLER HUMOR!

Röster från V-kongressen

Hannes Anagrius 33 år, Skärholmen
Jobbar som politisk sekreterare för V Sundbyberg.

För mig var det viktigt att stärka klimat- och miljödelen i valplattformen. Vi ska vinna nya väljare, men inte på bekostnad av att förminska klimatkrisen (och andra miljökriser). Flera viktiga motioner röstades igenom som förbättrade den delen. till exempel E 115 som förtydligar att kalhyggesbruk ska fasas ut och biobränslen bara komma från restprodukter. Min motion E 181, som antogs om att klimatomställningen är samhällets ansvar, men att den även måste innefatta konsumtionen – främst för de rikaste – och att tekniksiften inte räcker. Min skrivning är också hoppfull - att omställningen leder till bättre liv. Det var också väldigt bra att det tydliggjordes att vi ska jobba för totalförbud av vinster i välfärden (E 302), att klimatomställningen kräver stöd för kompetensutveckling när jobb kan ersättas med nya och att arbetare ska få stöd att ta över verksamheter som kan läggas ner när kapitalet flyttar (E 256).

Sen tycker jag det var synd att förslaget om att återuppta beslut om övriga motioner vid ett senare tillfälle röstades ner. Det kommer bli 6 år då allmänna motioner inte behandlas och medlemmarnas inflytande över den konkreta politiken begränsas. Men kongressen var väl rädd att det skulle påverka valrörelsen.

Ann Mari Engel Vänsterpartiet Södermalm,
kulturpolitiker i region Stockholm.

Det var en kongress där medlemmarna tog många bra beslut för att vässa valplattformen. Särskilt viktigt för mig var att vi fick in ett nytt stycke om kulturens oberoende. I det pågående "kulturkriget", utlyst av nationalisterna och höga populisterna, måste vi aktivt ta kamp för Public service, folkbildning, bibliotek och fri kultur!

Ida Määttä Kiruna/Vittangi
jobbar som miljö- och vatteningenjör

– I avseende på motioner var det viktigaste att 302 gick igenom, som handlade om ett totalförbud mot alla vinstdrivande verksamheter inom välfärd, vilket är oerhört viktigt.

– Personligen blev jag mest besviken över att motionen om att ersätta bruksort mot mindre ort/landsbygd inte gick igenom. Bruksort är inte ett ord som inkluderar stora delar av landsbygden enligt mig och personligen är det inte en term som jag som är från landsbygden kan relatera till. Jag hade önskat att landsbygden skulle få definiera sig själv och inte bli definierad.

Anna Lena Vestin 54 år, Gävleborg
stödde motion E67, om landsbygden och småföretagen

Vad tyckte du om kongressen?

– Jo efter omständigheterna att det var en digital kongress så blev det bra.

Du var uppe och argumenterade för motion E67 som argumenterar för: "tala också till småföretagare - de är också arbetare"

– Jag har en känsla av att folk i storstaden inte fattar de villkor som vi på landsbygden lever under. Jag och min man är mjölkbönder i Kilafors och för att överleva måste man skaffa sig en F-skattsedel. Men då tror storstadsfolket att man inte kan vara socialist. Dessutom är jag kock, med tjänstledig eftersom jag nu är oppositionsråd i Bollnäs kommun.

Vilka frågor är viktigast för dig i valet?

– Vi måste se till att föräldrar och närstående kan få stöttning, det är det viktigaste för att underlätta för folk. Dessutom måste vi se till att folk kan leva och bo på landsbygden. Exempelvis borde flera myndigheter flyttas ut på landsbygden.

Heidi Maria Wallinder 47 år, Västerås

Vad var viktigast på kongressen för dig?

– Den viktigaste frågan på kongressen tycker jag var motion 302:s skarpare skrivningar när det gäller marknadsskolor och sjukvård. Partistyrelsens förslag till svar på motionen som jag var uppe och argumenterade för, var ganska mesiga. Det nuvarande vinstdrivande systemet förstör vårt samhälle. Människor delas upp beroende på vilka de är och var de bor. Kvaliteten minskar inom såväl privat som offentlig välfärd. Personalen flyr och förtroendet för vår fina skattefinansierade modell minskar med överhängande risk för ytterligare skattesänkningar, nedskärningar och privatiseringar. Det krävs ett totalförbud mot nyliberalismen och det måste vi stå upp för i den här valrörelsen.

Vilken fråga tror du blir valvinnaren för Vänsterpartiet i valet i höst?

– Motståndet mot marknadsskolan. I den frågan har vi folk med oss och det vore dumt att inte ta chansen att använda den frågan.

Tror du att Vänsterpartiet kan få vara med i en vänsterregering?

– Jag hoppas, nej jag tror det inte.

